

KÕVERPEEGLIKILLUD

Toimetanud Lea Arme
Kujundanud Virge Ilves

© Ivi Leps
© Kirjastus Tänapäev, 2018

ISBN 978-9949-85-449-3
www.tnp.ee
Trükitud AS Printon trükikojas

IVI LEPS

Kõverpeeglikillud

„Püha jumal! Mida sa, loll plika, siin jälle korraldanud oled?! Kõik kohad musta tossu täis, mul hakkab juba sellest haisust üksi pea valutama! Issakene, tee vähemalt akengi lahti, enne kui me kõik siin ära lämbume! Seda ka ei saa, jõudu pole või? Ära pirise! Kuradi ohmakas! Mis siin pliidi peal on, mida sa siin tegid? Makaronid? Kuskohas siin need makaronid on, mis? Kus sul need kuradima makaronid on? Ära karju, ega ma sind tapa! Pole sul häda midagi, juukseid veel peas küll! Kus need makaronid on? Kas need sötükid siin panni peal või? Need on makaronid? Mida sa nendega siis tegid? Tahtsid praadida, aga rasva ei olnud! Siis praadisid ilma rasvata või? Kuule, inimeseloom, kas sa ei tea, et makaronid tuleb enne ikka ära ka keeta, kes neid siis niimoodi kuivalt pannile viskab? Ja mis sa üldse siin köögis tuuseldama hakkasid, ise juba seitsmeaastane, aga aru pole ollagi! Süüa tahtsid? Kas siis kapis midagi ei ole? Leib on otsas, kartulid on otsas? Mina ka ei tea, kuhu need söögid küll kaovad kogu aeg! Makarone ju ometi oli, tervelt pool pakki! Kui sa nad korralikult ära oleks keetnud, saaksid

kõhu ka täis, aga nüüd pole enam midagi teha! Pood on ka juba ammu kinni. No on kuradi tolvan, küsinud siis ometi, tuba on rahvast täis, keegi oleks sulle öelnud, kuidas makarone teha! Kuidas ma ei kuulnud, küsinud siis kõvemini! Ah nii? Ega ei luba jah segada, lastel pole täiskasvanute peole asja! Ära pirise, no misasja sa tõnnid kogu aeg, silmad nagu sitavee kraanid! Ise oled süüdi, et kõht tühi, vaat kus tuli köögikata välja! Võta see konserv, siin on veel paar suutäit kala sees. Joo vett peale, kui juua tahad, ega ma sulle ometi viina anna! Ja magama siis, ilma jututa! Niigi oled kauaks siia kolistama jäänud, pole sul vaja suurte inimeste sabas nuhkida! Homme on jälle päev, siis oled ehk veidi targem!“

2015

Siina ärkas ega saanud korrapealt aru, kus ta on või mis toimub. Tasapisi hakkas reaalsus pärale jõudma, ta koges tuttavat, vastikut ja õõnsat tunnet. Need kummalised unenäod, mis olid teda lapsena ja ka noorpõlves ning keskeaski ärevamatel aegadel ikka saatnud, on jälle tagasi. Juba mitme viimase kuu vältel on ta ärganud higisena ja südame kloppides ning suures segaduses. Ta ei taibanud kuidagi, miks need unenäod on tagasi. Ometi on elu juba mõned aastad rahulikult paika loksunud, kõik minevikukollid ning pained peaksid olema seljataga.

Vähe on neid inimesi, kes teavad midagi Siina keerulisest lapsepõlvest või nooruseast või naise kahest abielust, justkui õnnelikult alanud abielust, millest paraku kummastki asja ei saanud. Eriti palju ei olnud tõesti neid inimesi, kellega oleks

saanud nii avameelselt piinlikkust tundmata rääkida, otsekui oleks ta tõesti ise olnud kõigis oma hädades süüdi. Ja nüüd, leppides saatusega, mis temale määratud, oli naine juba mõnda aega arvanud, et viimaks ometi on karmavõlg tasutud, vana-vanemate ja vanemate patud omaenese elutööga kinni makstud, lõpuks saabunud rahulik aeg, kus võiks pensionipõlvegi nautima hakata ja täielikult lapselastele pühenduda. Ehk leida mõni hobigi, millega tal varem pole aega olnud tegelda. Käsitöötajaid oli Siina eluaeg kadestanud, saamata ise lihtsama soki kudumisegegagi hakkama. Tema näputööd on juba pisikesest peale piirdunud katkise pesu lappimise, viledaks kulunud suk-kade parandamise ja kleidiõmbluste järgilaskmisega...

Aga need unenäod tegid ärevaks ja kiskusid taas lahti vanu, hoolega unustada püütud haavu.

Unes vaheldusid pildikesed kusagilt ammustest aegadest, tema lapsepõlvest, nooruseast, ilmusid tuttavad inimesed, keda enam ammu siinilmas ei ole. Inimesed, kellele ta on püüdnud andestada, keda mõista, keda unustada.

See kõik on nii ebareaalne, et Siina teadvus ei taha kuidagi mõista, kas need unenägudes ilmuvad monoloogid on ka päriselt toimunud või ei. Kas need, praegu juba toonela teedel liikuvad inimesed tahavad talle tõesti midagi meelde tuletada? On siis Siinal tõesti jäänud midagi tegemata, mõni mõte lõpuni mõtlemata, sõna ütlemata? Kutsutakse ehk ka teda juba sinna, varjude riiki? Aga ei tahaks ju veel, ehkki viimasel ajal tekkinud terviseprobleemidega maadeldes on ta sagedamini hakanud mõtisklema sünni ja surma ning kõige selle üle, mis nende vahele jääb. Ehkki ta ise on alles kuuskümmend ja mõned aastad peale, on surm tema lähedaste seas teinud juba päris palju

laastamistööd. See tuletab tahes-tahtmata meelde, et kellegi elu siin maa peal ei ole igavene.

Ja nii sukeldus Siina aina sagedamini mälestustesse ja meenutustesse, justkui püüdes peletada pealetükkivaid unenägusid, samas meenutada, kas kõik ikka oli täpselt nii, nagu talle unedes näidatakse. Nüüd, peagi saabuva uue aasta künnisel tunduski sobiv teha lühikokkuvõtteid eelnenust. Justkui kirjutada järelsõna oma elulooromaanile, võttes kokku kõik eelnenu, panes paika kõik plussid ja miinused, püüdes lõpuks aru saada, kuhupoole kaalukauss kaldub. Kas jääb ta positiivsele poolele või on selles olnud rohkem negatiivset.

Negatiivsele poolele see ometi seisma ei saa jääda, kas või nende kolme toreda lapse pärast, kes tema ellu on saadetud, ja nende kaudu veel viis toredat lapselapsukest.